MAREA EFICACITATE A PASEI ÎNAPOI

Nu cred că spun lucruri noi, scriind aceste rînduri, dar consider că este necesar a se ajunge la concluzii realiste, pe care să le înțeleagă toți jucătorii, care astăzi pasează în teren, în majoritatea cazurilor, **la întîmplare** în fața porții adverse.

Și să începem cu următoarele explicații: dacă un înaintaș stă pe punctul de la 11 metri și portarul îi trimite o minge, cu o viteză mai mare sau mai mică, înaintașul șutează direct spre poartă fără să mai așeze mingea, iar majoritatea loviturilor sale sînt goluri, pentru că în mod normal, este mai ușor să trimiți mingea cu toată puterea, pe direcția din care a venit. Procentul realizărilor în această situație este de aproximativ 80% (fig. nr. 1)

Dacă vom trimite zece pase din punctul H. spre punctul de 11 metri, iar acestea vor fi șutate direct spre poartă, numărul golurilor se micșorează : în medie 7 goluri, unghiul H.O.P. fiind mai mare decît P.O.P$_1$. De asemenea mingile trimise de pe direcția G—O se pot transforma direct în gol, dar cu și mai puțină siguranță. Treptat eficacitatea scade pe direcția F—O, E—O și se reduce la minimum pe direcția D—D$_1$, mingile fiind trimise spre poartă fie direct din vole, fie după o prealabilă preluare și potrivire a balonului, ceea ce duce la pierderea unui timp prețios, în care apărătorii adverși reușesc de regulă să-i deposedeze pe înaintași.

Așadar, rezultă că pentru a se realiza cu mai multă siguranță golul, realizatorul fiind socotit cu fața spre poarta adversă, trebuie să-i pasăm acestuia mingea **din față** (adică dintr-un unghi cît mai mic) sau cum se obișnuiește să se spună să-i oferim o **„pasă înapoi"**, fie pentru cap, fie pentru picior. Adică, **jucătorul care vrea să contribuie cu adevărat și cu mai multă siguranță la înscrierea golului, trebuie să conducă mingea către linia de fund a terenului și de acolo** (punctul G., H) **SĂ O PASEZE ÎNAPOI.** În cazul cînd este împiedicat de apărătorii adverși să facă acest lucru, el trebuie să se ajute de un coechipier, folosind „un-doi"-uri pe aripi și doar în imposibilitate de a realiza aceasta, să centreze paralel cu linia porții (sub unghiul aproximativ de 90 de grade).

Centrarea din apropierea sau chiar de pe linia de fund spre punctul de la 11 metri prezintă astfel o serie de avantaje, cum ar fi : **mingea nu poate fi prinsă de portar ; oricare apărător respinge cu greu spre mijlocul terenului și mai ușor în corner și chiar spre propria poartă, în autogol ; cel care primește pasa șutează fără pregătire și nici un apărător nu are timpul necesar pentru deposedare ; creează panică în defensiva adversă ; dacă mingea este scăpată de jucătorul din punctul O, este întîlnită oricum de un alt înaintaș care vine din urmă ; se poate manevra din spate o apărare masivă ; nici un jucător propriu nu poate fi socotit în afară de joc.**

Pe de altă parte, pasele pe direcția D—D 1 în careul de 16 metri practicate de jucătorii noștri au următoarele dezavantaje : este greu ca un coechipier să se găsească acolo și chiar dacă se găsește este bine păzit ; apărătorii primesc mingea din față și o resping cu mare ușurință ; dacă balonul trece peste fundaș, o prinde portarul fiindcă intră în spațiul său de acțiune ; circa 90% din aceste pase sînt astfel pierdute, iar jucătorul care le efectuează caută mai mult să scape de minge și deci și de răspunderea de a contribui la gol ; orice înaintaș poate cădea cu ușurință în situația de ofsaid ; aplicarea acestor pase se poate face în cazuri cu totul excepționale, cînd avem un înaintaș robust, înalt, care poate duce după el 2—3 adversari sau cînd apărarea adversă este slabă și surprinsă printr-un contraatac fulgerător.

Practica personală, ca și urmărirea diferitelor echipe din țară și străinătate, ne-au permis întocmirea unui grafic orientativ (fig. nr. 2) pe care-l prezentăm și al cărui realism poate fi verificat de antrenori, jucători, spectatori.

În concluzie, pentru a spori eficacitatea echipei sale, orice jucător care pasează pentru înscrierea golului, trebuie să se străduiască ca aproximativ 50% din centrări să le facă din zona A, 40% din zona B, 8% din zona C și numai 2% din zona D. Numai pasînd în fața realizatorului (adică sub un unghi mic) acesta poate șuta direct, fără pregătire și întîrziere, cît mai precis spre poartă și deci se pot obține în acest fel mai multe goluri.

Ing. V. HOARĂ

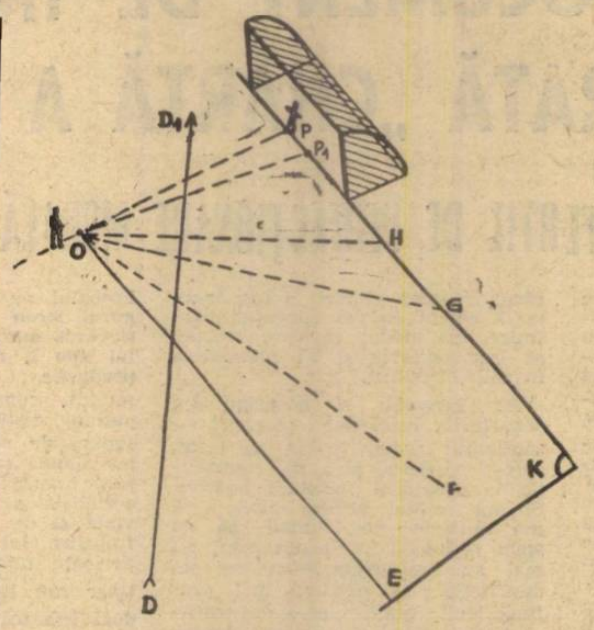

Figura 1

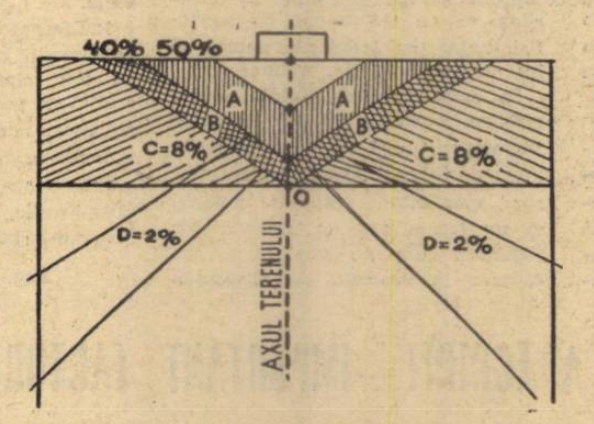

Figura 2

ARTA DE A DRIBLA

Sînt destul de multe situațiile ivite într-un joc de fotbal, în care jucătorul — neavînd altă soluție — este nevoit să treacă peste un adversar în dribling. Acțiunea aceasta este deosebit de importantă atît în apărare (orice greșeală pune pe adversar în atac), cît și în ofensivă (o execuție bună poate crea o situație de gol, una greșită o poate compromite). Această acțiune individuală, această luptă om la om, constituie una din frumusețile fotbalului, creată de calitățile fizice și tehnice ale unui jucător.

Reușita unei asemenea acțiuni este legată, însă, de îndeplinirea unor condiții care să asigure utilitate și ordine, armonie și perfecțiune, desfășurate de o manieră naturală și spontană. La aceste calități se ajunge numai prin antrenament asiduu, repetat pînă la însușirea exactă a mișcărilor, a ritmului și a conducerii balonului, astfel încît să-și prindă adversarul pe picior greșit (ca în fotografia alăturată) și să-l pună în imposibilitate de a-i mai împiedica acțiunea de avansare. În cursul acestor antrenamente jucătorii trebuie să stabilească un raport armonios între corp și minge pentru că acestea urmează legi dinamice total diferite. De aceea, corpul și balonul nu pot fi antrenate separat. Jucătorul și balonul formează un tot într-un fotbal de competiție, bogat în mișcări, și în cursul antrenamentelor, de asemenea trebuie considerați ca o unitate indivizibilă. Alergarea cu mingea nu poate fi comparată cu cursa pe pistă a unui atlet, după cum cursa spre minge diferă de alergarea atletului spre linia de sosire. Alergarea nu se învață decît prin alergare, iar driblingul numai prin dribling, parcurgînd etapele obișnuite ale perfecționării mișcărilor și controlului balonului. Fotbaliștii trebuie să exerseze cu mingea și numai rareori fără ea. Doar exercițiul mereu repetat cu balonul permite obținerea unei bune armonii, conform scopului, a corpului și mingii. Succesul și frumusețea în jocul de fotbal rezultă din talent și antrenament adaptat de jocuri.

Fotografia care însoțește aceste rînduri constituie un model de dribling, executat cu măiestrie, care a imobilizat pe adversar.

CUM NE APĂRĂM?

Ca situație fundamentală de joc, apărarea este determinată de momentul în care mingea trece în posesia adversarului și presupune organizarea unei rezistențe, mai mult sau mai puțin agresive, al cărei principal scop este acela al împiedicării finalizării și, evident, al recuperării balonului. Îmbogățind conținutul noțiunii de apărare de la nivelul de activitate specifică a unui singur compartiment specializat, la acela al **întregii echipe,** fotbalul modern a pus în fața jucătorilor — indiferent de locul lor în formație — **sarcina participării lor active la jocul defensiv colectiv organizat, într-o variantă sau alta în cadrul unei dinamici proprii sistemului adoptat și în funcție de posibilitățile și particularitățile individuale : apărare om la om, în zonă sau combinată.**

Plecînd de la aceste succinte considerații de ordin tehnic, să vedem acum în ce măsură preferințele antrenorilor noștri divizionari, pentru adoptarea uneia sau alteia dintre formele de apărare notate mai sus, îndeplinesc sau nu condițiile unei eficiențe maxime. În acest sens ne-am folosit de observațiile efectuate pe marginea partidelor desfășurate în actualul campionat care ne-au prilejuit cîteva constatări interesante.

În primul rînd, faptul că în cadrul preocupărilor fiecărui antrenor — și strîns legat de problema organizării defensivei — apare ca dominantă **ideea realizării unei superiorități numerice în fazele de apărare, desfășurate în propria jumătate de teren.** Cum se realizează acest lucru? De regulă prin adoptarea unui dispozitiv aglomerat, în special la jocurile în deplasare, sau numai prin destinarea unui jucător, cu sarcini complexe, care acționează permanent sau periodic, în fața fundașilor centrali **(Pescaru, Dumitru, Petescu, Cringașu, Dodu)** în scopul unei mai bune eșalonări a apărării în adîncime.

În ceea ce privește modul de aplicare a marcajului, aproape toate echipele, cu rare excepții, preferă **„zona" în cadrul căreia jucătorii acționează asupra oricăruia dintre adversarii pătrunși în interiorul ei și în virtutea unei obligații stricte de dublare, la nevoie, a coechipierului care efectuează atacul de deposedare.** Explicația acestei stări de fapt este simplă : marcajul în zonă oferă jucătorului mai multă libertate de acțiune. În același timp însă, el permite și o circulație mai lejeră a adversarului care în cazul unui **Dumitriu II, Dembrovschi, Dobrin, Nunweiller VI, Iordănescu sau Domide** — ca jucători de creație și **Adam, Oblemenco, Dumitrache, Neagu, Năstase, Kun II, Rugiubei** — ca finalizatori ridică probleme imposibil de rezolvat numai pe seama unei activități de supraveghere. Și jocurile din cele nouă etape desfășurate pînă acum, au demonstrat cu prisosință că preferințele pentru apărarea exclusiv în zonă se traduc de cele mai multe ori prin creșterea coeficientului de nesiguranță și prin neputința de a evita înscrierea masivă a golurilor. Cazul în speță al echipelor C.F.R. Cluj, Politehnica, Petrolul, F. C. Argeș și Crișul.

Există în prezent și o serie de încercări lăudabile de a găsi forma optimă pentru realizarea unei defensive eficiente. Este cazul formațiilor Steagul roșu (marcaj om la om în zona proprie cu jucătorii din ultima linie de apărare ; „zonă" cu mijlocașii — unul dintre aceștia destinat prin schimb, ca liber, în fața fundașilor centrali — presing cu înaintașii), a Universității Cluj, Sport Club Bacău și în special a dinamoviștilor bucureșteni care încearcă, cu progrese evidente, apărarea om la om pe tot terenul. În rest, toate bunele intenții ale majorității antrenorilor se lovesc de **limitele încă reduse ale capacității de efort a jucătorilor, limite determinate fie de o uzură fiziologică timpurie, fie de insuficiențele în pregătire.**

De unde se poate trage concluzia că drumul către adevărata performanță este nemijlocit legat de valoarea instruirii și a educației sportive. Și aceasta cu atît mai mult în condițiile actuale ale fotbalului.

Mihai IONESCU

DE UNDE SE EXECUTĂ CORNERUL?

În cursul unui meci, apar numeroase detalii — de joc sau de regulament— pe care mulți jucători le tratează cu ușurință. Mai frecvente sînt cele referitoare la respectarea unor prevederi regulamentare elementare. Cînd arbitrii le atrag atenția asupra lor (dar, din păcate, „cavalerii fluierului" o fac destul de rar și „girul" lor legalizează abateri de la regulile de joc), sancționîndu-i, ei ripostează cu proteste sau gesturi care vor să vădească nemulțumire. Se supără cînd sînt puși să repete o lovitură liberă pentru că mingea n-a fost așezată pe locul indicat de arbitru sau n-a fost imobilizată ; se arată contrariați cînd sînt sancționați pentru

PE TEME DE ARBITRAJ

o aruncare greșită de la margine (repunere în joc) ; își cer scuze că nu se plasează la 9 m de minge, dar nu se grăbesc să ia distanța regulamentară, întîrziind jocul ; se răstesc la arbitru dacă se repetă o lovitură liberă din fața porții pentru că „zidul" a făcut un pas înainte sau mai mulți înainte ca balonul să fie jucat etc.

În aceeași categorie intră și **respectarea locului pe care trebuie plasată mingea la executarea unui corner.** Mulțumită televiziunii, care transmite înregistrări de la diferite jocuri de peste hotare (de campionat sau internaționale), am constatat că și în această privință arbitrii străini se arată foarte exigenți (și asta nu înseamnă pedanterie în arbitraj...), obligînd pe jucător să așeze balonul așa cum cere regulamentul, în sfertul de cerc de la colțul terenului (art. 17).

Problema aceasta a locului de executare a cornerului a făcut obiectul unor întrebări adresate comisiei arbitrilor F.I.F.A. Una din întrebări se referea la locul pe care trebuie plasată mingea. Răspunsul (pe care-l redăm rezumat, însoțindu-l și cu o schiță explicativă) a fost publicat în buletinul federației internaționale — „F.I.F.A. News": **plasarea regulamentară a mingii este cea indicată în schiță de pozițiile nr. 1 și 2. A 3-a este incorectă** și în cazul ei arbitrul de margine va atrage atenția jucătorului înainte de executarea cornerului, obligîndu-l să așeze balonul ca în pozițiile nr. 1 sau 2.

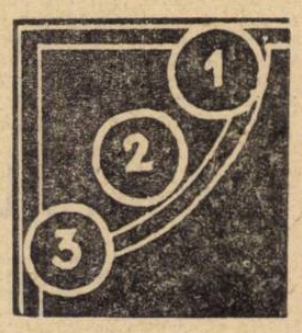

Acest detaliu, ca și celelalte, par de importanță minoră, dar în momentul de față linia dată arbitrilor internaționali este aceea de a combate orice încălcare a regulamentului, fie ea cît de mică. Și repetarea ei cu persistență va fi considerată drept atitudine nesportivă și pedepsită cu avertisment (art. 12, par. 12), iar existența unui avertisment în cazul unei recidive comportă riscul chiar al unei eliminări. Deci, fotbaliști, fiți atenți !